

Bærekraftig samfunnsutvikling

Helgelandstinget - 22 september 2022

Professor Ove Jakobsen
Senter for økologisk økonomi og etikk
Nord universitet

NEW YORK/OSLO (VG) I en ny, omfattende rapport slås det fast at ingen av FNs bærekraftsmål vil være oppfylt innen «fristen» 2030, med mindre innsatsen skjerpes betydelig.

Av: [Alf Bjarne Johnsen](#) Utvikling: [Sondre Nilsen](#)

Rapporten er utarbeidet av analytikere i DNV-GL, Det Norske Veritas.

The New York Times

SUBSCRIBE FOR €0.50/WEEK

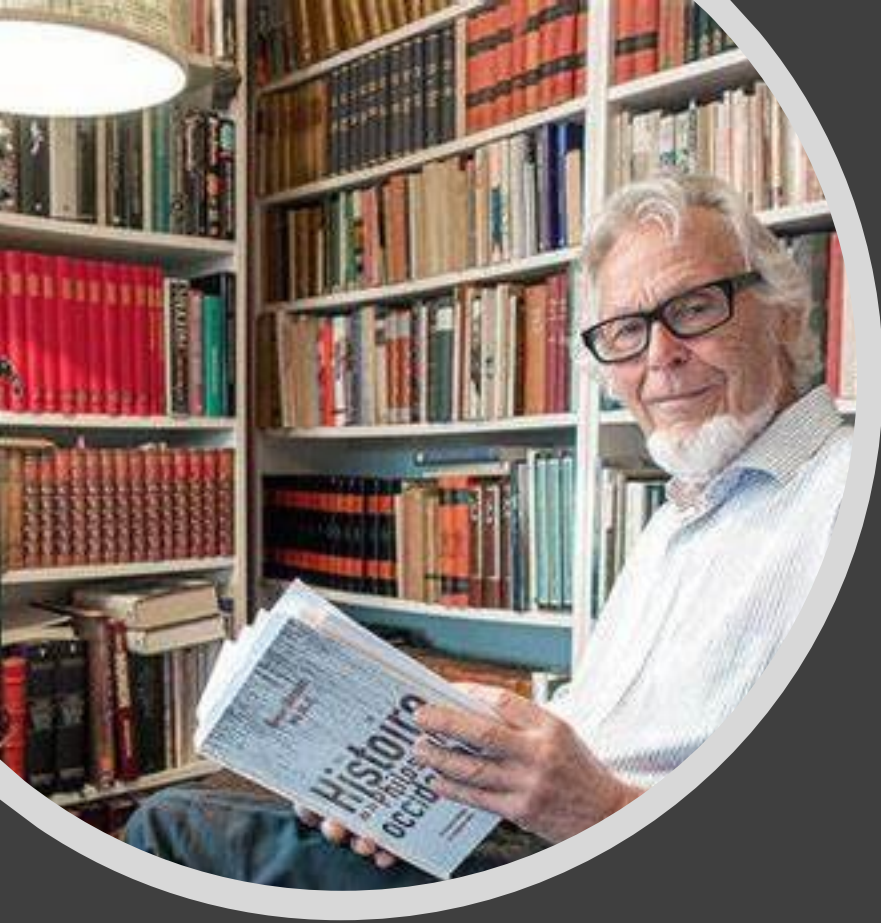
Carbon Dioxide Levels Are Highest in Human History

Humans pumped 36 billion tons of the planet-warming gas into the atmosphere in 2021, more than in any previous year. It comes from burning oil, gas and coal.

Historisk måling: 50 prosent mer CO₂ i atmosfæren enn førindustriell tid

Vi må flere millioner år tilbake i tid for å finne tilsvarende nivåer av karbondioksid i atmosfæren.

FN`s 17 bærekraftsmål

Verden står overfor en dobbel utfordring;

- ❖ **Praksis:** Mange problemer knyttet til miljø, samfunn og økonomi henger sammen og forsterker hverandre
- ❖ **Teori:** Det finnes ingen enkelt-vitenskap som fanger opp kompleksiteten i problemene og gir løsninger på utfordringene

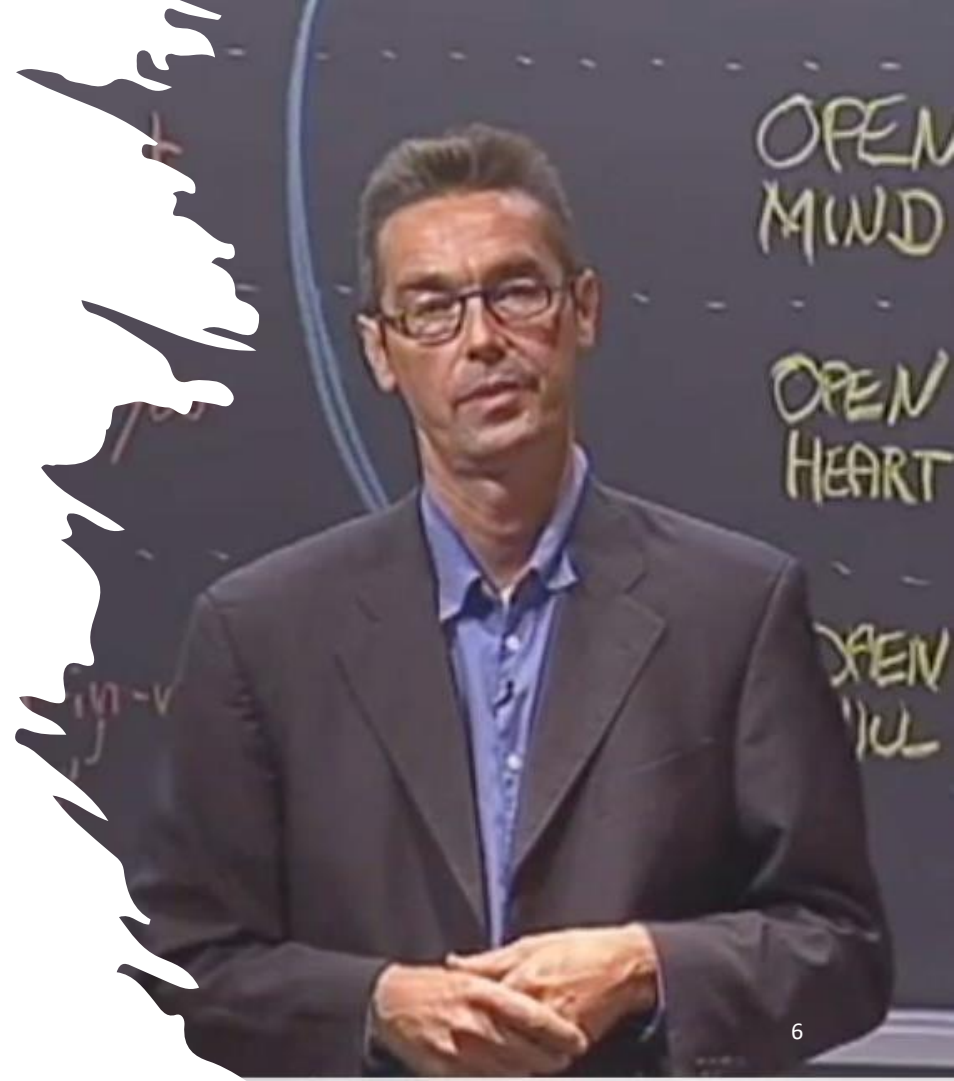
Grønn økonomi

- Strengere miljøkrav, bedre forretningspraksis, og mer effektiv teknologi er nødvendig, men det er ikke tilstrekkelig å dempe symptomene
- Grønn økonomi har i liten grad bidratt til å løse de store miljøutfordringene
- I stedet har Grønn økonomi ført til at problemene er tilslørt av miljøriktige ord og begreper (f.eks. grønn vekst, grønn markedsføring, bærekraftig luftfart) (Welford)

Grønn økonomi kan også føre til at miljøproblemene øker fordi «grønne» effektiviseringstiltak frigir midler som gjør at det totale forbruket øker (Rees 2008)

At dagens ledere søker løsninger med fortidens metoder og erfaringer representerer kjernen i de utfordringene vi står overfor (Otto Scharmer)

For å håndtere de nye utfordringene må vi lære å utfordre etablerte sannheter

Å omdefinere vår samfunnsrolle fra å være tilskuer til å bli deltaker, fra å være forbruker til å bli samfunnsborger, og fra å være mottaker av støtte til å bli aktiv bidragsyter i samfunnet.

(Noreena Hertz 2021)

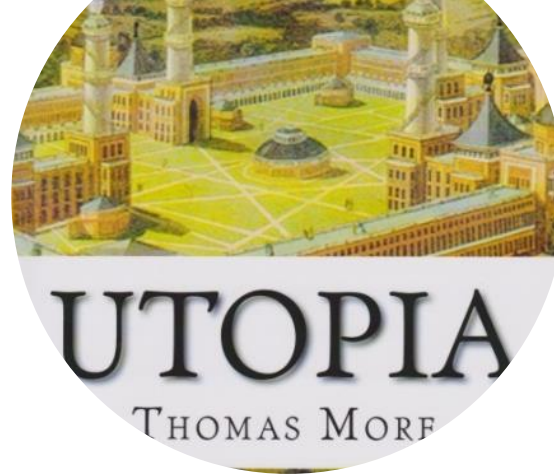
Det handler om Norge – Bærekraft i hele landet NOU 2020:15

- Det er det gode samfunnet som settes som målet for utviklingen, ikke vekst i seg selv
- Enkeltkommuner må ta ansvaret for sin egen utvikling, basert på egne ressurser
- Det vil kreve utvikling og testing av helt nye virkemidler og politikk, noe som ikke nødvendigvis handler om økte ressurser, men om et bredt ordskifte og praktisk utprøving av nye typer virkemidler
- Det er et stort behov for nytenkning
- Det å ha lokal identitet er viktig for folks trivsel og kan virke mobiliserende på lokal engasjement

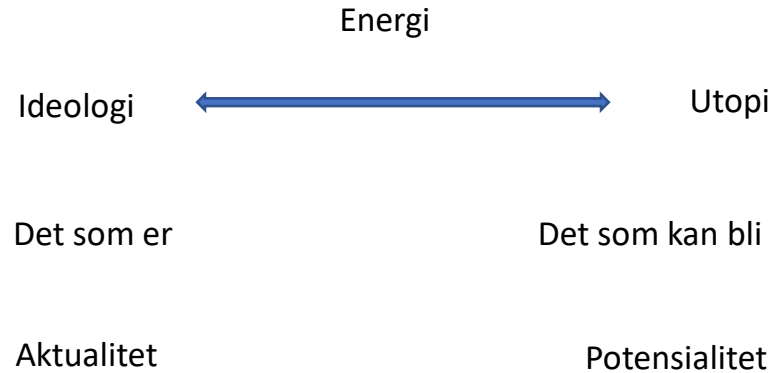

Thomas More publiserte i 1516 den første utopi. Han forestilte seg et selvorganiserende, komplekst samfunn preget av en sterk felles kultur

- Lokal produksjon av mat, vin, urter og blomster
- 6 timer arbeidsdag
- Mer tid til individuell og kulturell utvikling
- Fysiske rom for samtale og sosiale aktiviteter
- Mange religioner bør være representert i hver by
- “Virtue is living in accordance with nature”
- “Always fruit after meat”

UTOPI

Utopia is not about the impossible, what is really impossible
is to carry on as we are (Ruth Levitas 2013)

Utopiverksted

Dialogmetode for å utvikle konkrete prosjekter forankret i (lokale) kulturelle verdier

- Verdier gjennom fortellinger
- Utvikle prosjekter som omsetter verdiene til praktisk handling
- Gjennomføring i samarbeidende nettverk

Trygghet

Nærhet

Inkludering

Natur

Kultur

Åpenhet

Omsorg

Tilgjengelighet

Glede

Estetikk

Respekt

Læring

Engasjement

Inkluderende

Folkehelse

Felleskap

Samhold

Samskaping

Kunst

Stolthet

Frivillighet

Raushet

Handlekraft

Mestrings

Frihet

Kopernikansk vending til økologisk økonomi

Copernicus ga en fremstilling av argumentene mot et geosentrisk verdensbilde til fordel for et heliosentrisk verdensbilde

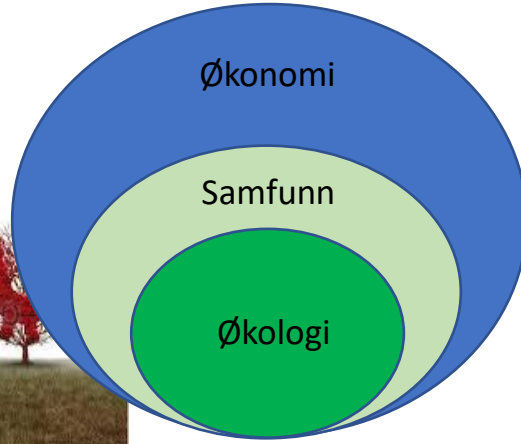

1473 - 1543

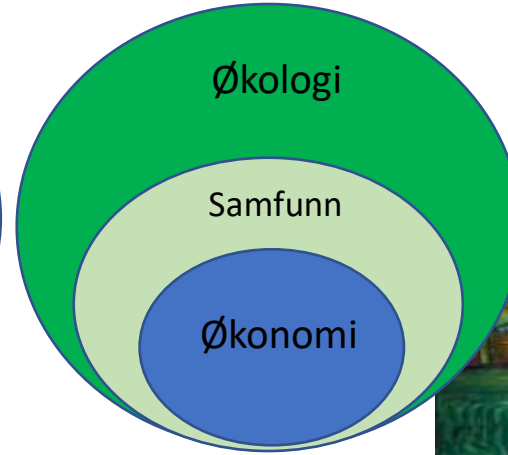

www.shutterstock.com - 16169478

Ideologi

Utopi

Vekst	→	Utvikling
Konkurransen	→	Samarbeid
Strategi	→	Partnership approach
Ego	→	Eco

Økologisk økonomi i praksis

From the application:

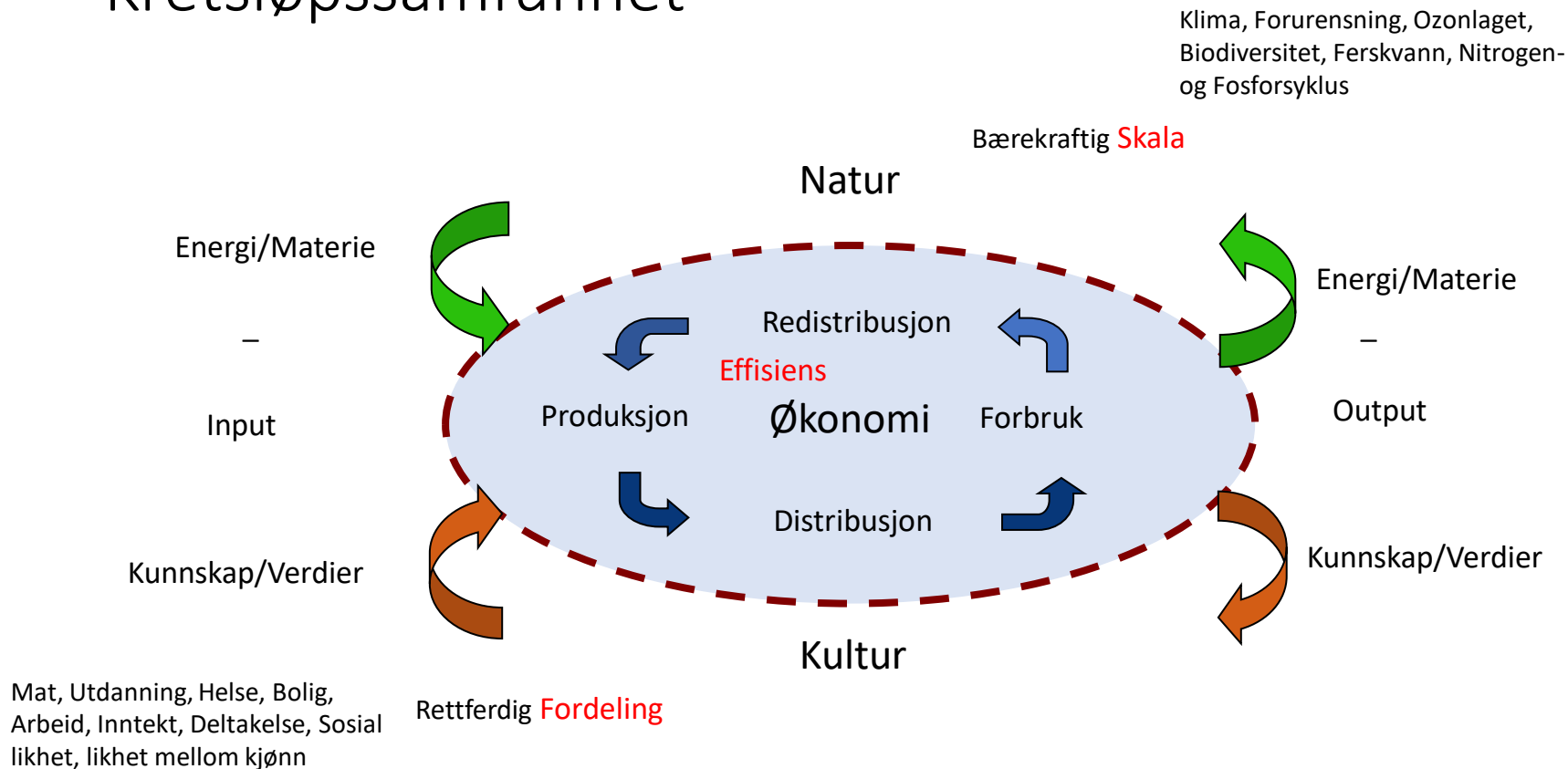
- We believe Bodø 2024 will be an arena where ecological economy can function in real life.
- Ecological economy will be a method within the Bodø2024 organization, inspiring to explore sustainability and ecology. (p. 21)

From the EU-panel:

- The bid-book highlights that Bodø 2024 intends to build on the research done by Nord University and become an arena to test ways of promoting ecological economy, which is extremely topical (p. 11)

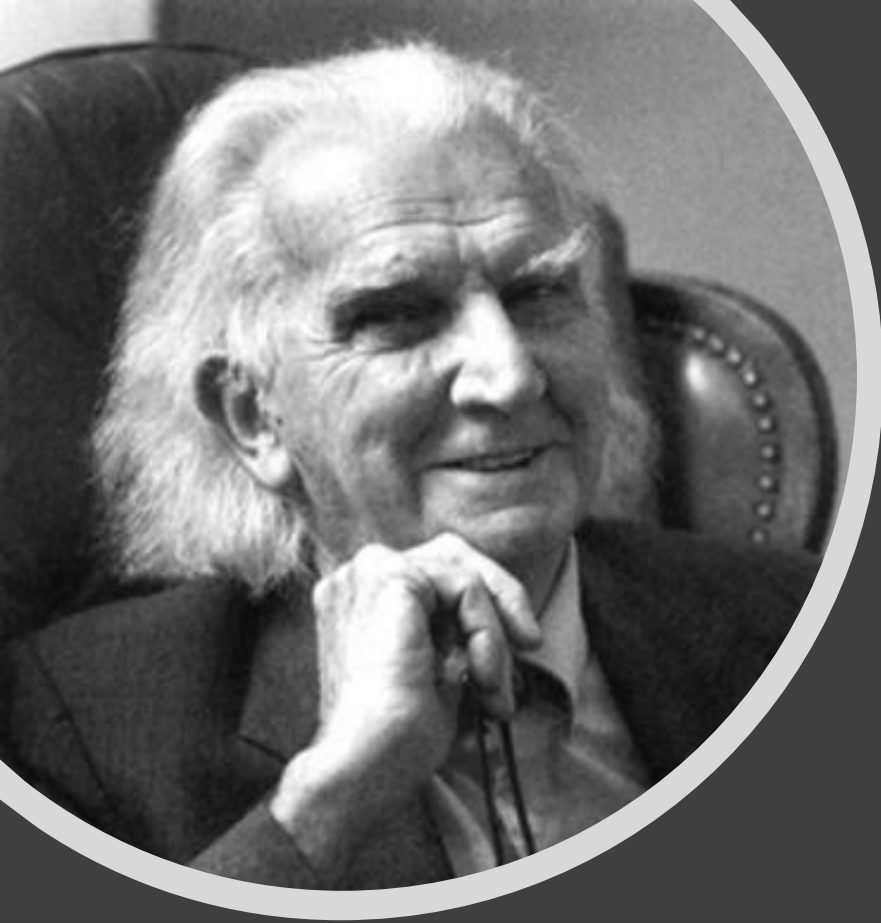

Kretsløpssamfunnet

Bærekraftig utvikling handler særlig om å ta vare på det enkelte menneske, samfunnet og miljøet på en måte som ikke er skadelig eller nedbrytende, men som tvert i mot er mer stimulerende, livgivende og utviklende
(Kvammen & Tellnes 2019)

I stedet for å spørre

Hvordan fremtiden vil bli

Er spørsmålet

**Hvordan vi vil
*fremtiden skal bli***

